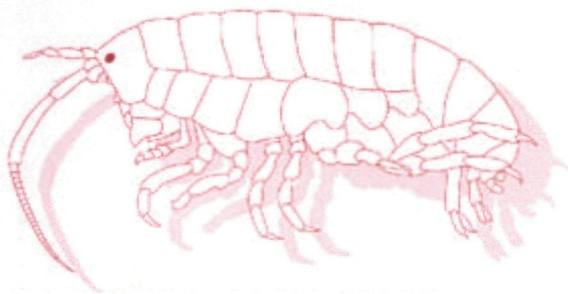

ISSN 0773-3542

De Strandvlo

VLIZ vzw
Wandelaarkaai 7

B-8400 Oostende
België

1

Verantwoordelijke uitgever: Francis Kerckhof, Muscartstraat 14, 8400 Oostende

Tijdschrift
van De Strandwerkgroep België

Jaargang 34
2014

Periodiek van **De Strandwerkgroep, vereniging voor mariene biologie**

Voorzitter

Jean-Paul Vanderperren
e-mail : vdpjp@yucom.be

Hoogstraat 137, 1980 Zemst

☎ 015/34.07.81 (thuis)
0472/94.14.48 (gsm)

Secretaris

Tom Ameye

Spaanse Lindebaan 175, 1850
Grimbergen

☎ 0475/69.06.27
(gsm)

e-mail : tom.ameye@skynet.be

Penningmeester & ledenadministratie

Floris Verhaeghe
e-mail : plattekaas@hotmail.com

Torhoutstraat 124, 8610 Kortemark

☎ 0479/89.01.09

Redactieraad - De Strandvlo

Ingrid Jonckheere

St.-Idesbaldusstraat 20 bus 402, 8670
Koksijde

☎ 058/52.19.46 (thuis)
050/81.37.68 (ouders)
0475/25.52.82 (gsm)

e-mail : ingrid.jonckheere@west-vlaanderen.be

Guido Rappé
e-mail : guido.rappe@gmail.com

Kapelstraat 3, 9910 Urzel

☎ 09/374.39.68

Public Relations

Bram Conings
e-mail : bramconings@gmail.com

Schipstraat 16, Nieuwpoort

☎ 0473 83 48 83

Bestuurslid

Francis Kerckhof
e-mail : francis.kerckhof@mumm.ac.be

Muscarstraat 14, 8400 Oostende

☎ 0473/95.30.59

Website: www.strandwerkgroep.be - **Vragen ?** info@strandwerkgroep.be

Strandvondsten: waarnemingen@strandwerkgroep.be

Webcontact: Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)

Abonnementsprijs 2014

Belgische leden: **12 Euro**. Te storten op **rek. 000-1493424-12**, op naam van "De Strandwerkgroep" p/a Floris Verhaeghe (zie hoger).

Buitenlandse leden: **13 Euro**. Te storten op Bank van De Post, **BIC BPOTBEB1**, **IBAN BE19000149342412** op naam van "De Strandwerkgroep" p/a Floris Verhaeghe (zie hoger).

❖ Foto cover: Koksijde einde strandhoofd (foto: Ingrid Jonckheere)

INHOUD

Jaargang 34 nr. 1

Inhoud, bestuursmededelingen, laagwatertabel, excursiekalender SWG 2014, Excursieprogramma Nederlandse SWG,	1
Tom Ameye	Verslag van de meerdaagse excursie naar Ford, Northumberland, Engeland van 16 tot 22 april 2011 6
Marie-Thérèse Vanhaelen	Bijzondere strandvondsten en waarnemingen tijdens de herfst van 2012 te Koksijde – Deel II 30
Hans De Blauwe	Lamsoor <i>Limonium vulgare</i> aan de Belgische kust, waardplant van meerdere organismen 34

WOORD VOORAF

Dit eerste nummer van de nieuwe jaargang is er eentje met heel veel tabellen. Dit is misschien niet voor alle leden van de Strandwerkgroep even interessant maar je kan erop rekenen dat de volgende nummers wat gevarieerder gevuld zullen zijn.

De eerste pagina's staan boordevol activiteiten. Er steekt er zonder twijfel eentje tussen waar je graag op aanwezig wil zijn. Vergeet ook 1 mei niet in je agenda aan te stippen dan gaat namelijk de actie tegen het plaatsen van warrelnetten langs onze kust van start. Ik hoop dat we met onze vereniging massaal aanwezig zullen zijn.

Tom maakte een verslag van de meerdaagse naar Northumberland 2011. Marie-Thérèse look in haar notities en brengt een verslagje uit over strandvondsten tijdens de herfst van 2012 en tenslotte ontdekte Hans enkele speciale organismen op lamsoor.

Veel leesplezier.

Bestuursmededelingen

Lidgeld - NB onderaan op naametiket van De Strandvlo

Staat er op het naametiket NB dan wil dit zeggen dat het lidgeld nog niet betaald is. Wanneer na uitgave van het tweede nummer van een jaargang het lidgeld nog steeds niet betaald is dan sturen we geen tijdschrift meer op.

Het lidgeld bedraagt voor de **Belgische leden 12 Euro**; voor de **Nederlandse leden** bedraagt het lidgeld **13 Euro**.

Het lidgeld kan betaald worden op de Bank van De Post, **BIC** BPOTBEB1, **IBAN** BE19000149342412. Voor de nieuwe leden, hartelijk welkom.

(1)

Excursiekalender SWG – 2014

- **Zaterdag 17 mei : Zeebrugge.**

Excursie in samenwerking met Natuurpunt Knokke-Heist onder leiding van Manu Dumoulin: strand en westelijke havendam te Zeebrugge.

Laagtij* om 10 uur 07 – coëf. - 0,06.

Thema: we bekijken de infauna van het strand, het leven tussen de rotsblokken van de havendam en fossielen in blauwe hardsteen.

Afspraak : 9 uur aan het Saint-George Memorial monument aan het begin van de westelijke dam te Zeebrugge. (hoek Zeedijk/Baron de Maerelaan) - Coördinaten: +51°19'.48.34", +3°10'.58.88"

- **Zaterdag 14 juni : Zeebrugge - Jachthaven.**

Excursie onder leiding van Manu Dumoulin en Hans De Blauwe

Afspraak : 10 uur 30 op het einde van de Rederskaai.

- **Zaterdag 13 september : Raversijde.**

Thema: Speuren naar sporen op het strand.

Afspraak : 10 uur op de Zeedijk ter hoogte van Domein Prins Karel, voor de roze villa.

Laagtij* om 11 uur 12 – coëf. 0,08.

- **Zaterdag 11 oktober : Dagexcursie - Nieuwpoort.**
Voormiddag: kruien met Bram Conings en Omer Rappé
Laagtij* om 10 uur 07 – coëf. 0,00.
Namiddag: krekens en binnenwater nabij de Ganzepoot.
Afspraak : 9 uur aan het Hendrikaplein, oostelijk einde van de dijk, bij het Westerstaketsel.
- **Zondag 30 november : Strandwandeling Oostduinkerke met daarna bezoek aan NAVIGO – Nationaal Visserijmuseum Oostduinkerke** onder leiding van Guido Rappé.
Afspraak : 12 uur 30. Kruising Kinderlaan en Zeedijk te Oostduinkerke.
Laagtij* om 13 uur 39 – coëf. 0,43.
Of voor degene die enkel museum wensen te bezoeken om 15 uur – Pastoor Schmitzstraat 5, 8670 Oostduinkerke.
- **Zaterdag 27 december : Eindejaarsexkursie De Panne.**
Afspraak : 10 uur aan het einde van de Dynastielaan. Daarna samenkomst en mogelijkheid om picknick op te eten in Bezoekerscentrum De Nachtegaal, Olmendreef 2, De Panne.
Laagtij* om 11 uur 22 – coëf. 0,01.

*Laagtij Oostende

Excursiekalender Slak-In-Du 2014

Contactpersoon: Franky Bauwens. (franky_bauwens@hotmail.com)

- **Zondag 04 mei : Paelsteenpanne Bredene.**
Afspraak : 9 uur op de Hoek Kapelstraat en Koerslaan, Bredene. Tramhalte Bredene Renbaan (hippodroom). Het gebied ligt op 100 meter van de tramhalte. Einde excursie 12 uur.
- **Zaterdag 24 mei**: Daguitstap met onder andere bezoek slakkenkwekerij te **Aardenburg Nederland**. Meer info in het volgende nummer van de Strandvlo of bij Franky Bauwens (franky_bauwens@hotmail.com).
Afspraak : 10 uur aan de ingang van de escargotkwekerij te Smedekensbrugge 34, Aardenburg.

- **Zondag 22 juni : Zandpanne te De Haan.**
Afspraak : 9 uur op de Hoek Wenduinsteenweg en Groenestraat tussen De Haan en Wenduine. Tramhalte Zwarte Kiezel tussen De Haan en Wenduine. Het gebied ligt op 10 minuten stappen van de tramhalte. Einde excursie 12 uur.
- **Zaterdag 05 juli** van 9 tot 17 uur combi-excursie Succinea/Slak-in-Du ten Z van Brugge of omgeving Damme.
Volledige dag. Meer info in het volgende nummer van de Strandvlo of bij Franky Bauwens (franky_bauwens@hotmail.com).
- **Zondag 31 augustus : Fonteintjes Zeebrugge.** Volledige dag.
Alle hens aan dek voor de Fonteintjes.
Afspraak: 9 uur op de Hoek Londenstraat en Kustbaan Zeebrugge. Tramhalte Zeebrugge Strandwijk. Einde excursie 17 uur.
- **Zondag 28 september : Tobrukbos Zwin Knokke.**
Afspraak: 9 uur Oosthoekplein, Knokke. Einde excursie 12 uur.
- **Zaterdag 22 november** determinatienamiddag te Sint-Andries (Brugge).
Meer info in het volgende nummer van de Strandvlo of bij Franky Bauwens (franky_bauwens@hotmail.com).

Excursieprogramma Nederlandse SWG – 2014

* Vooraf aanmelden bij Mick Otten (06-28964475 of mjotten@kabelfoon.nl).

- Zaterdag 17 mei: **Zierikzee** – Westelijk havenhoofd.
Afspraak : Levensstrijdweg. Aanvang excursie: 9 uur 45. *
- Zaterdag 14 juni: **Neeltje Jans**
Afspraak bij de Getijdenpoel. Aanvang excursie: 7 uur 30. *
- Zaterdag 5 juli: **De Heerenkeet/Flauwers**. We gaan snorkelen in het gebied tussen de golfbrekers bij De Heerenkeet richting Flauwers inlaag en/of de getijdenpoel in de nabijheid. Aanvang excursie: 12 uur. *

Laagwatertabel Oostende –, mei, juni, juli 2014 (weekends)

mei		juni	
Za 03/05	11:06-23:24	Zo 01/06	10:40-23:02
Zo 04/05	11:42	Za 07/06	03:12-15:33
Za 10/05	04:58-17:21	Zo 08/06	04:06-16:30
Zo 11/05	05:52-18:13	Za 14/06	09:08-21:33
Za 17/05	10:09-22:31	Zo 15/06	09:53-22:18
Zo 18/05	10:53-23:16	Za 21/06	02:46-15:12
Za 24/05	04:19-16:53	Zo 22/06	03:49-16:21
Zo 25/05	05:31-18:06	Za 28/06	09:12-21:34
Za 31/05	1006-22:26	Zo 29/06	09:45-22:07
juli		LW te :	
Za 05/07	01:18-13:33	Boulogne	43 min. vroeger
Zo 06/07	02:18-14:40	Calais	19 min. vroeger
Za 12/07	08:04-20:32	Duinkerke	9 min. vroeger
Zo 13/07	08:51-21:18	Nieuwpoort	2 min. vroeger
Za 19/07	01:21-13:42	Zeebrugge	8 min. later
Zo 20/07	02:17-14:41	Vlissingen	30 min. later
Za 26/07	08:22-20:43		
Zo 27/07	08:54-21:15		

Cursus 'Strandvondsten – Organisatie Natuurpunt Middenkust

Natuurpunt Middenkust organiseert een cursus 'strandvondsten'.

Er zijn twee theoretische lessen voorzien, deze gaan door op 2/10 en 9/10/2014. Telkens van 19 uur 30 tot 22 uur. In zaal Den Anklap, Leffingestraat 85, 8400 Oostende.

Daarnaast zijn er ook twee strandwandelingen die doorgaan te Nieuwpoort, op 11/10/2014 van 9 uur 30 tot 12 uur 30 en te Zeebrugge op 25/10//2014 van 9 uur 30 tot 12 uur 30

Lesgever van dienst is Hans De Blauwe.

Je krijgt in de theoretische lessen een basis om tijdens de strandwandelingen de vondsten te herkennen, te benoemen en meer te weten over het leven van de dieren, planten en andere aanspoelsels.

Inschrijving:

- Stuur een mail naar Rita Bracke ritabracke@telenet.be en stort het bedrag dat voor jou van toepassing is: 30 € voor niet leden van Natuurpunt – 25 € voor leden van Natuurpunt, beknopte syllabus van de cursus incl. Pas na betaling is de inschrijving definitief.
- Bedrag te storten op rekening 380-0048997-83 – IBAN: BE14 3800 0489 9783 – BIC: BBRUBEBB van NME Natuurpunt Middenkust, Eksterstraat 29, 8450 Bredene.

Warrelniet

Natuurpunt, Sea Shepherd Belgium, Sea First België en BlueShark slaan de handen in elkaar voor een veilige, duurzame en diervriendelijke Belgische kust en eisen daarom een onmiddellijk verbod op het recreatieve gebruik van kieuw- en warrelnetten op Belgische stranden.

Op donderdag 1 mei wordt de Warrelniet / Mailles Fatales campagne officieel gestart met een groots event op het strand van Nieuwpoort (ter hoogte van 't Boothuis - Zeedijk 31).

Meer info op www.warrelniet.be

WARRELNIE.be
MAAK DE STRANDEN NETVRJ!

**STRAND
HAPPENING**
1 mei 2014
Zeedijk 31, Nieuwpoort

Tom Waes • Alex Cornelissen (Sea Shepherd)
infostands • activiteiten • animatie

Verslag van de meerdaagse excursie naar Ford, Northumberland, Engeland van 16 tot 22 april 2011

Tom Ameye

Voor de meerdaagse excursie in 2011 viel de keuze van de Strandwerkgroep nogmaals op het verkennen van de gevarieerde kustlijn van Northumberland in het uiterste noordoosten van Engeland. Blijkbaar hadden velen, die in april 2000 deel hadden genomen aan de reis naar Newton-by-the-Sea (Severijns, 2002), nog bijzonder goede herinneringen aan deze "Area of Outstanding Natural Beauty". De slaapgelegenheid van elf jaar geleden was niet meer beschikbaar, maar Ingrid Jonckheere had ons een waardige opvolger gevonden: Ford Castle, zowaar een statig kasteel waarvan de oorsprong teruggaat tot de 13^e eeuw! Dit kasteel is sinds 1907 eigendom van een familie die haar fortuin te danken heeft aan de koolmijnindustrie, maar sinds 1956 wordt het gehuurd voor een symbolische pond, door het graafschap Northumberland om er scholen en groepen te kunnen herbergen. De kosten voor het onderhoud van het kasteel liepen echter hoog op en in 2011 besloot de lokale overheid een einde te stellen aan het huurcontract. Toen wij er verbleven leek het er op dat wij één van de laatste groepen zouden zijn die er konden overnachten en was de toekomst voor het personeel onzeker. Dat deed gelukkig niets af aan het professioneel en vriendelijk onthaal! Later is gebleken dat men toch een oplossing heeft gevonden door de financiële inbreng van de Château Beaumont Group, een organisatie die taalkampen organiseert voor Britse kinderen in een kasteel in Frankrijk. Al vlug vonden we onze weg naar de kelder, waar we onze spullen in een ouderwets doch goed ingericht labo konden opstellen. Het leek wel of we elk ogenblik Arthur Adams tegen het lijf konden lopen.

Ford Castle

Het hele gebied dat we hebben onderzocht staat geklasseerd als een European Marine Site (EMS). Meer informatie over dit beschermd gebied kan je vinden op www.xbordercurrents.co.uk.

Op zaterdag 16 april, de eerste dag van ons verblijf, had onze voorzitter; Jean-Paul Vanderperren, een uitstap georganiseerd naar Bass Rock, een 107 m hoge rots in de oegang tot de Firth of Forth. Op deze indrukwekkende, onherbergzame formatie bouwde de kluizenaar Baldred van Tynninghame in de 8^e eeuw ooit zijn hermitage. Later werd er

een gevangenis op gebouwd. Thans staat er enkel nog een vuurtoren op en is het een uitgelezen broedplaats voor Jan-van-Genten (*Morus bassanus*). Zij die niet hadden ingeschreven voor de uitstap naar Bass Rock, trokken naar Scremerston, de dichtstbijgelegen kustplaats.

Onze groep was dit jaar relatief klein, slechts 19 deelnemers. De ietwat langere reis zal daar wel mee te maken hebben gehad en bovendien moesten Jean-Paul en Tonette op het laatste ogenblik helaas verstek laten wegens familiale omstandigheden. Gelukkig had onze voorzitter op voorhand alles tot in de puntjes geregeld!

De uitstap naar **Bamburgh** op zondag 17 april, zullen we ons herinneren als de plaats waar we onder een stralende hemel gruis vonden met heel veel soorten schelpen. We telden er niet minder dan 67 soorten, met onder andere Ruwe trapgevel (*Raphitoma linearis*), Schuingeribde trapgevel (*Propebela rufa*) en Valse oublichoren (*Cylichna cylindracea*). Cédric d'Udekem d'Acoz deed er ook een zeldzame waarneming: hij vond er een rugschild van *Liocarcinus corrugatus*. Dat is een zwemkrab met een opvallend rugschild met dikke dwarsrichels (d'Udekem d'Acoz, 2011), die voor het laatst in 1853 aan de oostkust van Engeland werd waargenomen. Na onze dagelijkse speurtocht konden we ook het kasteel van Bamburgh bezoeken. Het werd op een basaltheuvel opgetrokken en beschermde de kust tegen aanvallen vanuit de Noordzee. Ook dit kasteel werd in de 19^e eeuw door een industrieel opgekocht die er een belangwekkende verzameling wapens, porselein en wandtapijten in onderbracht.

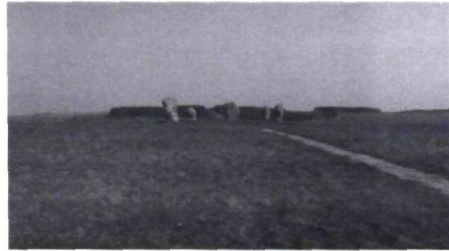

Bamburgh Castle

Op maandag 18 april stond **Low Newton-by-the-Sea** op het programma met daarna een bezoek aan de Farne-eilanden. Na de ochtendlijke speurtocht konden we van onze picknick en een warme soep genieten in de Ship Inn, een aantrekkelijke Britse pub, met witgekalkte muren op een unieke locatie vlak bij de zee.

Om 14h vertrok onze boot vanuit Seahouses naar de Farne-eilanden. Van deze groep van 28 eilanden, die ongeveer 5 km uit de kust liggen, komen er 15 slechts boven water bij laag tij. Er nestelen niet minder dan 18 soorten zeevogels, waaronder Kuifaalscholver (*Phalacrocorax aristotelis*), Papegaaiduiker (*Fratercula arctica*), Kokmeeuw (*Larus ridibundus*), Zeekoet (*Uria aalge*), Alk (*Alca torda*) en Eidereend (*Somateria mollissima*). We kunnen er tevens de grootste kolonie grijze zehonden (*Halichoerus grypus*) terugvinden. We landden aan op het eiland Inner Farne, waar een kapelletje werd gebouwd dat gewijd is aan de Heilige Cuthbert. Op het eiland wemelt het er van de vogels.

Dinsdag 19 april bracht ons naar de meest noordelijke plaats die we hebben verkend: **Coldingham Bay**, dat reeds in Schotland ligt. Picknicken deden we bij een lekkere pint bier in **St-Abbs**, een piepklein vissershaventje. Hierna brachten de meesten onder ons nog een bezoek aan **Eyemouth**, waar in de 18^e eeuw de smokkel hoogtij vierde.

Duddo Stone Circle

's Avonds brachten enkelen onder ons nog een bezoek aan de **Duddo Stone Circle**, ook gekend als de **Duddo Five Stones**. Het is een mysterieuze steencirkel uit de Bronstijd die rond 2000 v.Chr. op een heuvel ten noorden van het dorpje **Duddo** werd opgericht.

Op woensdag 20 april onderzochten we de rotskust bij **Boulmer** en liepen daarna nog het prachtige zandstrand af langs **Alnmouth Bay**, nabij de monding van de **Aln**. Het was de meest zuidelijke locatie die we onderzochten.

Op donderdag 21 april maakten we onze laatste uitstap. Vóór onze speurtocht in **Burnmouth Bay** brachten we een bezoek aan een ander keltisch overblijfsel: de **Routin Lynn cup & ring-marked rocks** eventjes ten oosten van ons verblijf. **Burnmouth Bay** ligt net in Schotland. Na de zoektocht wachtte ons de gezelligheid van de **First and Last Inn**. We smaakten er de Britse zeemanshumor:

“WANTED: GOOD WOMAN.

Must be able to clean, cook, sew, dig worms and clean fish.

Must have boat and motor.

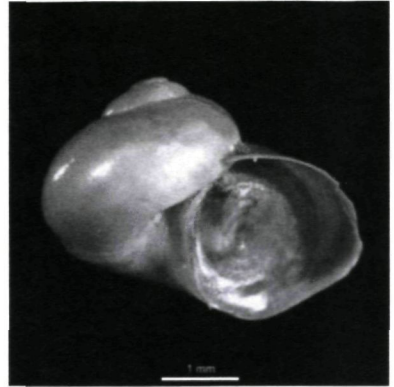
PLEASE SEND PICTURE OF BOAT AND MOTOR”.

Vrijdag 22 april was het inpakken geblazen en ging het richting **Hull** om er de veerboot naar Oostende te nemen. We hadden nog net de tijd om in **York** te stoppen en er de kathedraal e bezoeken. Op de boot werd er ons een lekker maal geserveerd, waarna we in de bar mochten genieten van het improvisatiewerk van **Francis**.

Tijdens deze reis konden we helaas geen beroep doen op onze trouwe verslaggever van dienst, **Nathal Severijns**. **Nathal** had immers op hetzelfde ogenblik een reis naar Bretagne georganiseerd voor de Belgische Vereniging voor Conchyologie, ter gelegenheid van hun vijftigjarig jubileum. Hierdoor was het vergaren van de waarnemingen meer dan ooit een waar groepsgebeuren.

In totaal namen we zo'n 255 soorten waar, net iets meer dan op onze vorige reis naar het gebied in het jaar 2000. Omdat Hans De Blauwe deze keer niet van de partij was, lag het aantal gedetermineerde mosdiertjes beduidend lager. Als we de waarnemingen van de reis van 2000 met die van 2011 combineren, komen we op niet minder dan 365 soorten, waarvan 141 mollusken, 58 kreeftachtigen, 46 mosdiertjes, 37 wieren en 25 vogels. Het detail van al deze waarnemingen kan men op het einde van dit verslag in tabelvorm terugvinden.

Zoals te verwachten was, troffen we in Northumberland noordelijke soorten aan, zoals de zeester *Henricia sanguinolenta* (Purple Henry in het Engels). Op drie plaatsen vonden we de tolhoren *Margarites helycinus*, een noordelijke soort die we tot nu toe nog nooit met de Strandwerkgroep hadden geobserveerd.

Margarites helycinus
The pearly top shell

Dank u Alice, Anne, Annemie, Cédric, Cindy, David, Floris, Francis, Frank, Ingrid, Jan, Jef, Joris & Joris, Leen, Lydia, Patsy, Rita voor de waarnemingen en een deugddoende vakantie!!

Groepsfoto

Summary

This article provides a report of the field trip made by the Belgische Strandwerkgroep (a Belgian Society for marine life study) to Northumberland between 16 and 22 April 2011. In total some 255 species were observed on sites ranging from Alnmouth Bay to Coldingham Bay. Combined with the field trip in 2000, we have observed 365 species in this area that is classified as a European Marine Site (EMS).

Literatuur

- D'UDEKEM D'ACQZ, C., 2011. A further record of *Liocarcinus corrugatus* (Pennant, 1777) in Northumberland, England, northwestern North Sea (Crustacea, Decapoda, Bryachura), De Strandvlo, **31**(2):48-50
- SEVERIJNS, N., 2002. Verslag van de reis naar Newton-by-the-Sea, Northumberland, Engeland (15-23 april 2000), De Strandvlo, **22**(2):45-68.
- LANCASTER, J., 2004. Exploring the shore in Northumberland and Berwickshire, ISBN 1-873402-18-X, 32 pp.

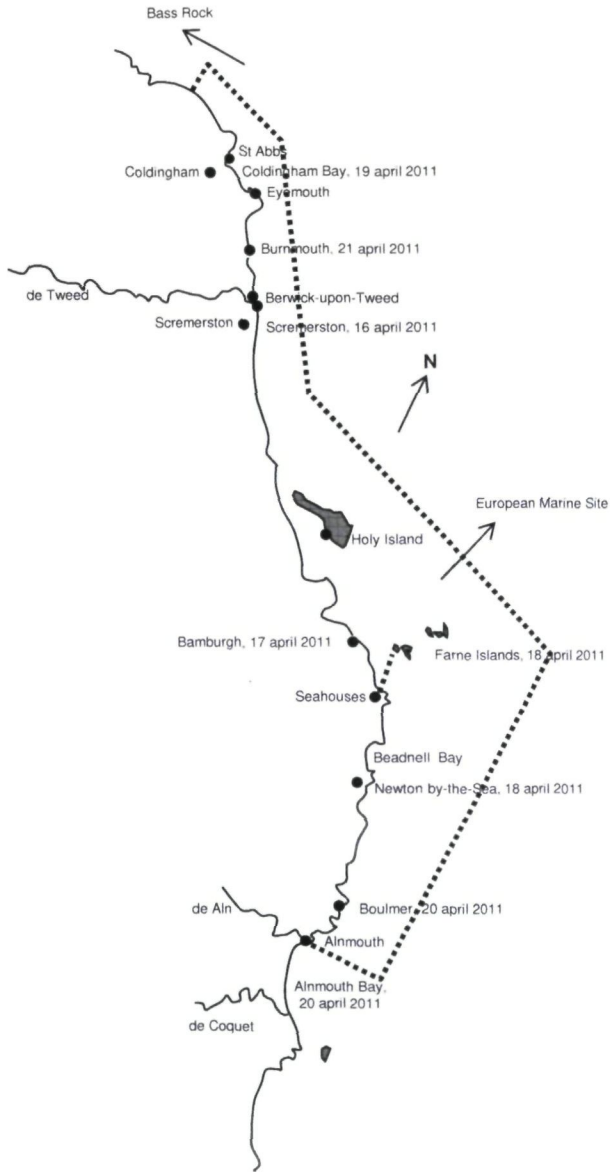
Spaanse Lindebaan 175
1850 Grimbergen
tom.ameye@skynet.be

Op de volgende pagina's vind je een kaart met aanduiding van de bezochte plaatsen en de tabel.

Verklaring bij de tabel:

Aantal : **x** = aanwezig, **E** = enkele, **F** = frequent, **M** = massaal

Toestand: **L** = levend, **K** = klep, **D** = Doublet, **G** in gruis, **VL** = met vleesresten

Fyllum	Familie	Northumberland 2000	Ainmouth Bay 2011-04-20	Boulmer 2011-04-20	Low Newton-by-the-sea, Newton Haven	Bamburgh, Islesstone 2011-04-17	Farne-eilanden 2011-04-18	Scremerston, Saltpan Rocks	Burmouth, Cowdrail 2011-04-21	Coldingham Bay 2011-04-19	Bass Rock 2011-04-16	Northumberland 2011	Northumberland 2000 & 2011	Wetenschappelijke naam Synoniem(en)	Nederlandse naam (Fransje of Engelse naam)	
Algae (Zeezwammen)	Dumontiaceae			S					E	1		X	X	<i>Dilsea carnosa</i>	[Roodwier]	
	Plocamiaceae	X			1					X		X	X	<i>Plocamium cartilagineum</i>	Kamwier	
	Corallinaceae	X		F	E	X		F	F	X		X	X	<i>Corallina officinalis</i>	Koraalwier	
	Hildenbrandiaceae	X											X	<i>Hildenbrandia rubra</i>	Wijnrood kalkkorstwier	
	Lomentariaceae	X			F				F			X	X	<i>Lomentaria articulata</i>	Rood worstjeswier	
	Palmariaaceae	X		F		X		F	F	F		X	X	<i>Palmaria palmata</i>	[Roodwier]	
	Ceramiaceae	X							F				X	X	<i>Ceramium sp.</i>	[Roodwier]
		X												X	<i>Ceramium rubrum</i>	Rood hoorntjeswier
	Dasyaceae	X				X						X	X	<i>Heterosiphonia plumosa</i> <i>Ptilota plumosa</i>	[Roodwier]	
	Delesseriaceae	X							1				X	X	<i>Membranoptera alata</i>	[Roodwier]
		X		F	F	F			F	F			X	X	<i>Laurencia pinnatifida</i>	[Roodwier]
	Rhodomelaceae	X												X	<i>Polysiphonia sp.</i>	[Roodwier]
		X		F					F				X	X	<i>Polysiphonia lanosa</i>	Rond buiswier Klein buiswier
		X											X	X	<i>Polysiphonia elongata</i>	Stijf buiswier
Bangiaceae	X		X	X					X		X	X	<i>Porphyra umbilicalis</i>	Purperwier Navelwier		
L'Orme's Korstmosen	Ramalinaceae	X											X	<i>Ramalina siliquosa</i>	Gewoon kusttakmos	
	Lecanoraceae	X											X	<i>Leconara sp.</i>	[Korstmos]	
		X											X	<i>Xanthoria parietina</i>	Groot dooimmos	
	Telochistaceae	X											X	<i>Caloplaca marina</i>	[Korstmos]	
	Pertusariaceae	X											X	<i>Ochrolechia parella</i>	Steenlandpastakorst	
	Verrucariaceae	X											X	<i>Verrucaria maura</i>	Zwarte zeestippelkorst	
Grantiidae	X												X	<i>Grantia compressa</i> <i>Scypha compressa</i>	[Spons]	

Fylum	Familie	Northumberland 2000	Alnmouth Bay 2011-04-20	Boulmer 2011-04-20	Low Newton-by-the- sea, Newton Haven	Bamburgh, Isles to 2011-04-17	Farne-eilanden 2011-04-18	Scramston, Saltpan Rocks	Burnmouth, Cowdrail 2011-04-21	Coldingham Bay 2011-04-19	Bass Rock 2011-04-16	Northumberland 2011	Northumberland 2000 & 2011	Wetenschappelijke naam Synoniem(en)	Nederlandse naam (Frans of Engelse naam)		
	Terebellidae	x			x, F							x	x	<i>Lanice conchilega</i>	Schelpkokerworm		
	Pectinariidae	x											x	<i>Pectinaria koreni</i> <i>Lagis koreni</i>	Goudkammetje Kamkietworm		
	Sabellariidae	x											x	<i>Sabellaria spinulosa</i>	[Zandkokerworm]		
	Serpulidae Kalkkokerwormen	x	x	x						x		x	x	<i>Pomatoceros triqueter</i> <i>Pomatoceros lamarcki</i> (Quatrefages)	Driekantige kalkkokerworm		
	Spirorbidae Kokerwormen	x		x	x					x	x	x	x	<i>Spirorbis (Spirorbis) spirorbis</i> <i>Spirorbis spirorbis</i> <i>Spirorbis borealis</i>	Spiraalkokerworm		
		x											x	<i>Spirorbis (Spirorbis) tridentatus</i> <i>Spirorbis tridentatus</i>	[Kokerworm]		
Crustacea (Kraakvogel- rij)	Verrucidae	x											x	x	<i>Verruca stroemia</i>	Ritspok	
	Cirripidae	x											x	<i>Balanus balanoides</i> <i>Semibalanus balanoides</i>	Gewone zeepok		
		x											x	<i>Balanus crenatus</i>	Gekerfde of gekartelde zeepok		
	Bodotriidae				2								x	x	<i>Iphnoe sp.</i>	[Zeekomma]	
				E	x				2				x	x	<i>Praunus flexuosus</i>	Geknikte aasgarnaal	
					E								x	x	<i>Praunus inermis</i>	[Aasgarnaal]	
		Mysidae			1									x	x	<i>Praunus neglectus</i>	[Aasgarnaal]
						E								x	x	<i>Siriella armata</i>	[Aasgarnaal]
								1					x	x	<i>Siriella clausii</i>	[Aasgarnaal]	
	Crotalidae							2		F			x	x	<i>Eurydice pulchra</i>	Agaatpissebed	
Idoteidae		x			L, E	E				E		x	x	<i>Idotea balthica</i> <i>Idotea baltica</i>	Gewone zeepissebed		
		x			E					E		x	x	<i>Idotea emarginata</i>	[Pissebed]		
		x				E	1			E		x	x	<i>Idotea granulosa</i>	[Pissebed]		
						1						x	x	<i>Idotea linearis</i>	[Pissebed]		
										3		x	x	<i>Idotea neglecta</i> <i>Idotea pelagica</i>	[Pissebed]		

Fylum	Familie	Northumberland 2000	Alimouth Bay 2011-04-20	Boulmer 2011-04-20	Low Newton-by-the- sea, Newton Haven Barnburgh, Isles tone 2011-04-17	Farne-eilanden 2011-04-18	Scremerston, Saltpan Rocks	Burnmouth, Cowdrat 2011-04-21	Coldingham Bay 2011-04-19	Bass Rock 2011-04-16	Northumberland 2011	Northumberland 2000 & 2011	Wetenschappelijke naam Synoniem(en)	Nederlandse naam (Franse of Engelse naam)	
Crustacea (Kreeftachtigen)	Ligidae	x										x	<i>Ligia oceanica</i>	Havenpissebed	
	Ampeliscoidea				5							x x	<i>Ampelisca brevicornis</i>	[Viokreeft]	
	Stenothoidae	x										x	<i>Stenothoe monoculoides</i>	[Viokreeft]	
	Talitridae Strandvlooiën								1				x x	<i>Orchestia gammarellus</i>	Springer
									1				x x	<i>Orchestia mediterranea</i>	[Viokreeft]
					M, L							x x	<i>Talitrus saltator</i>	Strandvlo	
	Hyalidae									E	x	x	<i>Hyale nilsoni</i>	[Viokreeft]	
	Gammaridae		x										x	<i>Chaetogammarus marinus</i>	[Viokreeft]
			x										x	<i>Gammarus sp.</i>	[Viokreeft]
	Haustoriidae					2	1			E		x	x	<i>Gammarus locusta</i>	Sprinkhaanviokreeft
								1	1			x	x	<i>Haustorius arenarius</i>	[Viokreeft]
	Pontoporeidae					1							x	<i>Urothoe poseidonis</i>	[Viokreeft]
						4							x	<i>Bathyporeia quilliamsoniana</i>	[Viokreeft]
	Oedicerotidae					F	F	F					x	<i>Bathyporeia pelagica</i>	[Viokreeft]
						F		1					x	<i>Pontocrates altamarinus</i>	[Viokreeft]
	Calliopidae							3					x	<i>Pontocrates arenarius</i>	[Viokreeft]
								E	E				x	<i>Calliopius laeviusculus</i>	[Viokreeft]
	Atylidae				1	1							x	<i>Apherusa cirrus</i>	[Viokreeft]
								1					x	<i>Apherusa jurinei</i>	[Viokreeft]
	Dexaminidae					2							x	<i>Atylus swammerdami</i>	[Viokreeft]
	Amphithoidea					1							x	<i>Dexamine spinosa</i>	[Viokreeft]
													x	<i>Amphithoe rubricata</i>	[Viokreeft]
	Ichnyoidea					2				1			x	<i>Jassa falcata</i>	[Viokreeft]
												x	<i>Palaemon elegans</i>	(Gewone) steurgarnaal Sierlijke steurgarnaal	
Hippolytidae					1	1						x	<i>Caridion steveni</i>	[Garnaal]	
					10	1						x	<i>Hippolyte varians</i>	Veranderlijke steurgarnaal	
					10				1			x	<i>Eualus pusiolus</i>	[Garnaal]	
					1							x	<i>Eualus occultus</i>	[Garnaal]	
Crangonidae Echte garnalen				F	1	E		F			x	<i>Crangon crangon</i>	Gewone garnaal Grijze garnaal		
Nephropidae	x		3	x				3			x	<i>Homarus gammarus</i>	Zeekreeft		
Paguridae Heremietkreeften	x		E	F	E	F	F	E			x	<i>Pagurus bernhardus</i>	Heremietkreeft		
Galatheaidea							1					x	<i>Galathea intermedia</i>	[Krab]	
		x		E	E			F	E			x	<i>Galathea squamifera</i>	[Krab]	

Fylum	Familie	Northumberland 2000	Alnmouth Bay 2011-04-20	Boulmer 2011-04-20	Low Newton-by-the-sea, Newton Haven	Bamburgh, Isles to the north 2011-04-17	Farne-eilanden 2011-04-18	Scremston, Saltpan Rocks	Burnmouth, Cowdray 2011-04-21	Coldingham Bay 2011-04-19	Bass Rock 2011-04-16	Northumberland 2011	Northumberland 2000 & 2011	Wetenschappelijke naam Synoniem(en)	Nederlandse naam (Franse of Engelse naam)				
	Littorinidae Alikruik	x											x	<i>Littorina fabalis</i> <i>Littorina mariae</i>	Vtakke alikruik				
		x		F	F	x			F	F			x	x	<i>Littorina littorea</i>	Gewone alikruik			
		x		F	E					E	E			x	x	<i>Littorina obtusata</i>	Stompe alikruik		
		x													x	<i>Melarhapha neritoides</i> <i>Littorina neritoides</i>	Kleine alikruik		
		x													x	<i>Littorina saxatilis</i>	Ruwe alikruik		
	Skeneopsidae Zeeposthorentjes		x			F, G	E, G			x	F, L			x	x	<i>Skeneopsis planorbis</i>	Zeeposthorentje		
		Caecidae Buishorentjes				F, G	F, G					E, G			x	x	<i>Caecum glabrum</i>	Stomp buishorentje	
	Hydrobiidae Brakwaterhorens		x													x	<i>Hydrobia ulvae</i>	Wadslakje of brakwaterhorentje	
		x		E	M	F									x	x	<i>Rissoa parva</i> (Da Costa, 1778)	Klein drijfhoentje	
																	<i>Pusillina inconspicua</i> (Alder, 1844) <i>Rissoa inconspicua</i> Alder, 1844	Dwergdrijfhoentje	
										x?						x	x	<i>Alvania beanii</i> (Hanley in Thorpe, 1844) <i>Alvania beani</i> (Hanley in Thorpe, 1844)	[Traliedrijfhoentje]
																x	x	<i>Alvania punctura</i> (Montagu, 1803)	Gevlekt traliedrijfhoentje
				G		F, G	F, G			L, G	1, G					x	x	<i>Crisilla semistriata</i> <i>Alvania semistriata</i>	Gestreept traliedrijfhoentje
							F, G	x, G								x	x	<i>Manzonia crassa</i> (Kammacher, 1798)	Navelgroefhoentje
								1, G								x	x	<i>Cingula trifasciata</i> <i>Turbo cingillus</i> (Montagu, 1803) <i>Cingula cingillus</i>	Gewone streephoren
			Rissoidae Drijfhoers	x		E	M	F				F				x	x	<i>Onoba semicostata</i> (Montagu, 1803)	Geribd gordelhoentje
						x											x	x	<i>Onoba aculeus</i> (Gould, 1841)
		Eulimidae Glanshorens				E, G	x, G				E, G				x	x	<i>Eulima bilineata</i>	Gestreept glanshoentje	
															x	x	<i>Vitreolina spec.</i>	Glanshoentje	
		Capulidae Mutsen	x	G			E, G		x		E, G				x	x	<i>Capulus ungaricus</i>	Hongaarse muts	

Fytum	Familie	Northumberland 2000	Almouth Bay 2011-04-20	Boulmer 2011-04-20	Low Newton-by-the- sea, Newton Haven	Bamburgh, Iselstone 2011-04-17	Farne-eilanden 2011-04-18	Scremerston, Saltpan Rocks	Burmouth, Cowdralt 2011-04-21	Coldingham Bay 2011-04-19	Bass Rock 2011-04-16	Northumberland 2011	Northumberland 2000 & 2011	Wetenschappelijke naam Synoniem(en)	Nederlandse naam (Franse of Engelse naam)
		Mollusca (Weekdieren)	Trividae Rokkaurts	x		E	F	x						x	x
Lamelariidae	x												x	<i>Trivia arctica</i>	Ongevekt koffieboontje
Velutinae					E, G	x, G						x	x	<i>Lamellaria latens</i>	Klein glasmuiltje Boetje
Naticidae Tepelhorens						x						x	x	<i>Euspira pulchella</i> (Risso, 1826) <i>Euspira nitida</i> (Donovan, 1804) <i>Polinices polianus</i> (Dell Chiaje, 1826) <i>Lunata alderi</i> (Forbes, 1838) <i>Natica alderi</i> <i>Euspira poliana</i>	Glanzende tepelhorens Kleine tepelhorens
	x									x		x	x	<i>Euspira catena</i> (Da Costa, 1778) <i>Polinices catena</i> (<i>catenus</i> ?) (da Costa, 1778) <i>Lunata catena</i> <i>Natica catena</i>	Gewone tepelhorens Grote tepelhorens
Muricidae Stekelhorens			G			x, G						x	x	<i>Boreotrophon truncatus</i> <i>Trophon truncatus</i>	Stompe ribhorens
						x, G						x	x	<i>Trophonopsis muricatus</i>	Geruite ribhorens
	x			F	F	M		M	F	F		x	x	<i>Nucella lapillus</i>	Purperslak
Buccinidae Wulken	x			L	L	L		L		L		x	x	<i>Buccinum undatum</i>	(Gewone) wulk of Kinkhorens
	x				2							x	x	<i>Colus gracilis</i>	Slanke noordhorens
	x								x (op schip en fuik(en))			x	x	<i>Neptunea antiqua</i>	Noordhorens
Nassaridae Fuikhorens				E, G	E, G							x	x	<i>Nassarius reticulatus</i> <i>Hinia reticulata</i> (Linnaeus, 1758)	Gevlochten fuikhorens
	x					x						x	x	<i>Nassarius incrassatus</i>	Verdikte fuikhorens
			x									x	x	<i>Mangelia attenuata</i>	[Trappevel]
						4						x	x	<i>Mangelia costata</i> <i>Cythereella coarctata</i>	[Trappevel]
					E, G						x	x	cf. <i>Cythereella</i>	[Trappevel]	
					E, G						x	x	<i>Raphitoma</i> sp.	[Trappevel]	

Fylum	Familie	Northumberland 2000	Almoult Bay 2011-04-20	Boulmer 2011-04-20	Low Newton-by-the- sea, Newton Haven	Bamburgh, Ilesborne 2011-04-17	Farnellanden 2011-04-18	Scramston, Salfpan Rocks	Burnmouth, Cowdrat 2011-04-21	Coltingham Bay 2011-04-19	Bass Rock 2011-04-16	Northumberland 2011	Northumberland 2000 & 2011	Weenschappelijke naam Synoniem(en)	Nederlandse naam (Franse of Engelse naam)
	Mangelidae					x, G						x	x	<i>Raphitoma linearis</i> <i>Philibertia linearis</i>	Ruwe trapgevel
					x							x	x	<i>Cenopota turricula</i> <i>Beila turricula</i> <i>Lora turricula</i> <i>Proebelia assimilis</i> (Sars, 1878)	Gewone trapgevel
						x, G						x	x	<i>Proebelia rufa</i> (Montagu, 1803) <i>Cenopota rufa</i> (Montagu, 1803)	Schuiningebode trapgevel
	Diaphanidae Glashorenjies		x							G		x	x	<i>Diaphana minuta</i>	Glashoren
					F	E, G						x	x	<i>Retusa obtusa</i> (Montagu, 1803)	Oubliehoren
	Retusidae Oubliehoren	x			F, G	E, G	x	G	E, G			x	x	<i>Retusa truncatula</i> <i>Retusa truncatula</i> ??	Geknotte oubliehoren
	Scaphandridae					x, G						x	x	<i>Cylindra cylindracea</i> <i>Pyrene gossyparia</i> (Pascanos, 1772)	Valse oubliehoren
	Philineae Scheppies				E							x	x	<i>Philine catena</i> (Montagu, 1803)	(Gewoon) Scheppie
			G			x, G						x	x	<i>Omolygira atomus</i> (Philippi, 1841)	Ketting-scheppie
	Omolygidae Atoomstakjes				T										Atoomstakje
													x	<i>Odosstomia lukisi</i> <i>Brachystomia lukisi</i>	[Tandhorentje]
												x	x	<i>Ondina diaphana</i> (Jeffreys, 1848); <i>Odosstomia</i> <i>Evalea diaphana</i> (Jeffreys, 1848) <i>Menesitho diaphana</i>	[Tandhorentje]
												x	x	<i>Chrysalida interincta</i> (J. Adams, 1797) <i>Chrysalida obtusa</i> (Brown, 1827)	Ruw traliehorentje
	Pyrenisidae Tandhoren, tandhoren, e.a.		G				x							<i>Chrysalida pellucida</i> (Dillwyn, 1817) <i>Chrysalida spiralis</i> (Montagu, 1803)	Klein traliehorentje

(Waldieren)

Fylum	Familie	Northumberland 2000	Almouth Bay 2011-04-20	Bouter 2011-04-20	Low Newton-by-the- sea, Newton Haven	Bamburgh, Isstone 2011-04-17	Farne-ellanden 2011-04-18	Scremeston, Saltpan Rocks	Burnmouth, Cowdray 2011-04-21	Coltingham Bay 2011-04-19	Bass Rock 2011-04-16	Northumberland 2011	Northumberland 2000 & 2011	Wetenschappelijke naam Synoniem(en)	Nederlandse naam (Frans of Engelse naam)
	Murchisonellidae					x		G	x			x	x	<i>Eulimella acicula</i> (Philippi, 1836) <i>Eulimella laevis</i> (Brown, 1827)	Vlak speidhorentje
	Limacidae											x	x	<i>Ebata nitidissima</i>	Fingestreept speidhorentje
	Placobranchidae								x			x	x	<i>Limacina leueurii</i> (d'Orbigny, 1835)	
	Limacnoidae	x											x	<i>Elysia viridis</i>	Groene wierslak
	Goniodorididae Plooslakken				L								x	<i>Limapontia capitata</i> (O.F. Müller, 1774)	Kleine schorrestlak Gewone schorrestlak
	Onchidorididae Sierslakken	x						3				x	x	<i>Goniodoris nodosa</i> <i>Onchidoris bilamellata</i> <i>Lamellidoris bilamellata</i> <i>Onchidoris fusca</i>	Bleke (brede ?) plooslak Rosse sierslak
	Dorididae	x							2			x	x	<i>Doris pseudodargus</i> Rapp, 1827 <i>Archidoris pseudoburgus</i> (Rapp, 1827) <i>Archidoris tuberculata</i> (Müller, 1778) sensu Cuvier, 1804	Citroenslak
	Facelinidae Rinosierslakken	x											x	<i>Facelina coronata</i>	[Zeenaaktslak]
	Aeolididae Violslakken					1						x	x	<i>Aeolidia papillosa</i> <i>Ovatella myosotis</i> <i>Myosotella myosotis</i>	Grote violslak Vlokkige zeeslak Muizenoorpje
	Eliobidae	x											x	<i>Nucula nucleus</i>	Ovale parelmoermeut
	Nuculidae Parelmoermeulen		G	F, K, D	E, K							x	x	<i>Nucula tenuis</i>	Dunne parelmoermeut
	Nuculanidae Stralstroeljen		x		3, K	x, K						x	x	<i>Nuculana minuta</i>	Geribde snavelmeut
	Arcoae Arkschelpen					x						x	x	<i>Arca tetragona</i>	[Arkschelp]
	Noetidae Arkschelpen				1, K, G							x	x	<i>Striarca lactea</i> <i>Arca lactea</i>	Melkwitte arkschelp
		x										x	x	<i>Anomia ophippium</i>	Paardenzadel

Mollusca
(Weekdieren)

Fylum	Familie	Northumberland 2000	Almouth Bay 2011-04-20	Boulmer 2011-04-20	Low Newton-by-the- sea, Newton Haven	Bamburgh, isles tone 2011-04-17	Ferrie-ellanden 2011-04-18	Scremerston, Saltpan Rocks	Burmouth, Cowdrail 2011-04-21	Coldingham Bay 2011-04-19	Bass Rock 2011-04-16	Northumberland 2011	Northumberland 2000 & 2011	Wetenschappelijke naam Synoniem(en)	Nederlandse naam (Frans of Engelse naam)
Anomidae Dekschelpen		x											x	<i>Monia squama</i> <i>Pododesmus squama</i>	Groene dekschelp
		x							x, L			x	x	<i>Heteranomia squamula</i> <i>Pododesmus squamula</i>	Schilferige dekschelp
		x											x	<i>Pododesmus patelliformis</i> <i>Monia patelliformis</i>	Mantel-dekschelp
Mytilidae Mossels		x				x, G, M						x	x	<i>Mytilus edulis</i>	(Gewone) mossel
		x											x	<i>Modiolus adriaticus</i>	Stralende paardenmossel
		x											x	<i>Modiolus barbatus</i>	Baardmossel
		x			x, K							x	x	<i>Modiolus modiolus</i>	Gewone paardenmossel
						x, G						x	x	<i>Modiolula phaseolina</i>	Kleine paardenmossel
		x			E, D	x, G						x	x	<i>Musculus discors</i>	Gebochelde streepschelp
		x											x	<i>Modiolarca subpicta</i> <i>Modiolarca tumida</i> <i>Musculus marmoratus</i>	Gemarmerde streepschelp
						x, K	F, K, G			1, K			x	x	<i>Crenella decussata</i>
Pectinidae Mantels, Mantelschelpen		x											x	<i>Aequipecten opercularis</i> <i>Chlamys opercularis</i>	Wijde mantel
						x, G						x	x	<i>Chlamys varia</i>	Bonte mantel(schelp)
						x						x	x	<i>Palliolum tigrinum</i> (Müller, 1776)	Tijgerpels
	x												x	<i>Crassadoma pusio</i> <i>Chlamys distorta</i> (da Costa) <i>Hinnites distortus</i>	Gebochelde mantel
Ostredidae Oesters	x											x	<i>Ostrea edulis</i>	Gewone oester	
Astartidae Astartes	x	G, K		E, K	1, K			G			x	x	<i>Goodallia triangularis</i> (Montagu, 1803) <i>Astarte triangularis</i>	Kleine astarte	
Lucinidae Cirkelschelpen		x		x, K	x, D							x	x	<i>Lucinoma borealis</i>	Noordse cirkelschelp
		x		2, K								x	x	<i>Loripes lacteus</i> <i>Loripes lucinalis</i>	Melkwitte cirkelschelp
Lasaeidae			G, K	x	M, D	F, G				E		x	x	<i>Lasaea adansoni</i> (Gmelin, 1791) <i>Lasaea rubra</i> (Montagu, 1803)	Korstmosschelpje
			G, K						G			x	x	<i>Hemilepton nitidum</i> (Turton, 1822)	Wit muntschelpje

Fytum	Familie	Northumberland 2000	Alnmouth Bay 2011-04-20	Boulmer 2011-04-20	Low Newton-by-the- sea, Newton Haven	Bamburgh, Islestone 2011-04-17	Farne-eilanden 2011-04-18	Scremerston, Saltpan Rocks	Burnmouth, Cowdray 2011-04-21	Coldingham Bay 2011-04-19	Bass Rock 2011-04-18	Northumberland 2011	Northumberland 2000 & 2011	Wetenschappelijke naam Synoniem(en)	Nederlandse naam (Fransé of Engelse naam)	
	Turtoniidae	x		x		x, G				L		x	x	<i>Turtonia minuta</i>		
	Mactridae Oter- en Trogtschelpen	x				x, K						x	x	<i>Mactra stultorum</i> <i>Mactra corallina</i> (Linnaeus) <i>Mactra cinerea cinerea</i> (Montagu, 1808)	Grote strandschelp	
		x											x	<i>Spisula elliptica</i>	Ovale strandschelp	
		x		x, D	x, D	x, L							x	x	<i>Spisula solida</i> <i>Mactra solida</i> (Linnaeus, 1758)	Stevige strandschelp
			G, D		L								x	x	<i>Spisula subtruncata</i> <i>Mactra subtruncata</i> (da Costa, 1778)	Halfgeknotte strandschelp
	Donacidae Zaagjes	x	G (K)			x, G, D		x	x				x	x	<i>Donax vittatus</i> (Da Costa, 1778)	Gewoon zaagje
	Tellinidae Platschelpen	x				x, G		x, D					x	x	<i>Tellina tenuis</i> Da Costa, 1778 <i>Angulus tenuis</i>	Tere platschelp
		x	G, K		E, K	E, G							x	x	<i>Tellina fabula</i>	Rechtsgestreepte platschelp
							x, G, D						x	x	<i>Tellina pygmaea</i> <i>Moerella pygmaea</i>	Kleine platschelp
		x		x, K									x	x	<i>Macoma balthica</i> <i>Tellina solidula</i>	(Gewoon) nonnetje
	Scrobicularidae Slijkgapers	x											x		<i>Scrobicularia plana</i>	Platte slijkgaper
	Psammotidae Zonneschelpen				x								x	x	<i>Gari fervensis</i> (Gmelin)	Geplooid zonneschelp
		x						x					x	x	<i>Gari tellinella</i> (Lamarck)	[Zonneschelp]
	Solenidae Messcheden	x			L	x							x	x	<i>Ensis arcuatus</i>	Grote zwaardschede
		x				x							x	x	<i>Ensis minor</i>	Klein tafelmesheft
		x			x, K								x	x	<i>Ensis siliqua</i>	Groot tafelmesheft
	Myidae Gapers	x	G (K)										x	x	<i>Mya truncata</i>	Afgeknotte strandgaper
			G (K)										x	x	<i>Mya arenaria</i>	(Grote) strandgaper
	Hiatellidae	x		x	D	D		G	x, L	G			x	x	<i>Hiatella arctica</i>	Noordse rotsboorder
										x, L			x	x	<i>Hiatella rugosa</i>	[Rotsboorder]
	Pholididae Boommosses Pandoridae Pandoraschelpen	x											x		<i>Zirfaea crispata</i>	Ruwe boommossel
			G, K										x	x	<i>Pandora inaequalivalvis</i> (Linnaeus, 1758)	Europese pandoraschelp

Fyrum	Familie	Northumberland 2000	Alnmouth Bay 2011-04-20	Boulmer 2011-04-20	Low Newton-by-the- sea, Newton Haven 2011-04-20	Bamburgh, Islesome 2011-04-17	Ferne-landen 2011-04-18	Scremerston, Saltpan Rocks	Burrough, Cowdrail 2011-04-21	Coldingham Bay 2011-04-19	Bass Rock 2011-04-16	Northumberland 2011	Northumberland 2000 & 2011	Wetenschappelijke naam Synoniem(en)	Nederlandse naam (Frans of Engelse naam)	
Thracidae Papierschelpen		x		x, K		x, G						x	x	<i>Thracia papyracea</i> <i>Thracia phaseolina</i>	Gewone papierschelp	
						x, G						x	x	<i>Thracia villosiuscula</i>	Grove papierschelp	
Bryozoa (Mosdierges)	Crisiidae	x											x	<i>Crisia aculeata</i>	[Mosdier]tje	
		x											x	<i>Crisia eburnea</i>	Ivoormosdier Witte ivoorcelpoliep	
		x												x	<i>Crisidia cornuta</i>	Geitenhoorn mosdier
	Tubuliporidae	x											x	<i>Tubulipora liliacea</i>	Purper mosdier	
	Plagioeciidae	x											x	<i>Plagioeca patina</i>	Wrattig mosdier	
	Diasporidae	x												x	<i>Eurystrotos compacta</i>	[Mosdier]tje
		x												x	<i>Diplosolen obelia</i>	[Mosdier]tje
	Disporidae	x												x	<i>Dispora hispida</i>	[Mosdier]tje
		x												x	<i>Scruparia chelata</i>	Koehoornmosdier
	Membraniporidae	x					x						x	x	<i>Membranipora membranacea</i>	Ledermosdier Fijne vliescelpoliep
		x												x	<i>Electra pilosa</i>	Harig mosdier Harige vliescelpoliep
	Flustridae	x												x	<i>Flustra foliacea</i>	Breedbladig mosdier
		x												x	<i>Securiflustra securifrons</i>	Bladachtig hoornwier Wigbladig mosdier
	Calloporidae	x												x	<i>Callopora dumerillii</i>	[Mosdier]tje
		x												x	<i>Callopora lineata</i>	[Mosdier]tje
		x												x	<i>Cauloramphus spiniferum</i>	[Mosdier]tje
		x												x	<i>Amphiblestrum auritum</i>	[Mosdier]tje
		x												x	<i>Amphiblestrum flemingii</i>	[Mosdier]tje
	Scrupocellariidae	x												x	<i>Tegella unicornis</i>	[Mosdier]tje
		x												x	<i>Scrupocellaria reptans</i>	[Mosdier]tje
Bugulidae	x												x	<i>Scrupocellaria scruposa</i>	[Mosdier]tje	
	x												x	<i>Bugula flabellata</i>	[Mosdier]tje	
Criblilidae	x												x	<i>Bicellariella ciliata</i>	[Mosdier]tje	
	x												x	<i>Membraniporella nitida</i>	[Mosdier]tje	
	x												x	<i>Criblilina annulata</i>	[Mosdier]tje	
	x												x	<i>Criblilina cryptoecium</i>	[Mosdier]tje	
												x	<i>Criblilina punctata</i>	[Mosdier]tje		

Fylum	Familie	Northumberland 2000	Alnmouth Bay 2011-04-20	Boulmer 2011-04-20	Low Newton-by-the- sea, Newton Haven	Bamburgh, Islestone 2011-04-17	Farne-eilanden 2011-04-18	Scremerston, Saltpan Rocks	Burmouth, Cowdrat 2011-04-21	Coldingham Bay 2011-04-19 Bass Rock 2011-04-16	Northumberland 2011	Northumberland 2000 & 2011	Wetenschappelijke naam Synoniemen(en)	Nederlandse naam (Frame of Engelse naam)	
Echinodermata (Skeletthuidigen)	Umbonulidae	x										x	<i>Umbonula littoralis</i>	[Mossdierfje]	
	Escharidae	x										x	<i>Escharoides coccinea</i>	[Mossdierfje]	
	Romanchiidae		x										x	<i>Escharella immersa</i>	[Mossdierfje]
			x										x	<i>Escharella variolosa</i>	[Mossdierfje]
			x										x	<i>Escharella ventricosa</i>	[Mossdierfje]
	Byocypridae	x										x	<i>Porella concinna</i>	[Mossdierfje]	
	Smitidae	x										x	<i>Smitina landsborovii</i>	[Mossdierfje]	
	Bacillariae		x										x	<i>Parasmitina trispinosa</i>	[Mossdierfje]
			x										x	<i>Schizomavella linearis</i>	[Mossdierfje]
	Microporidae	x										x	<i>Microporella ciliata</i>	[Mossdierfje]	
	Schizoporellidae	x										x	<i>Fenestrulina malusii</i>	[Mossdierfje]	
	Eschariidae	x										x	<i>Schizoporella unicornis</i>	[Mossdierfje]	
	Hypotracheidae		x										x	<i>Phaeostachys spiniferus</i>	[Mossdierfje]
			x										x	<i>Celleporella hyalina</i>	[Mossdierfje]
	Celleporidae		x										x	<i>Cellepora pumicosa</i>	[Mossdierfje]
			x										x	<i>Celleporina hassallii</i>	[Mossdierfje]
			x										x	<i>Omaloscoxa ramulosa</i>	[Mossdierfje]
	Fustulariidae		x										x	<i>Turbiculipora evicularis</i>	[Mossdierfje]
			x										x	<i>Fiustrellira hispida</i>	[Mossdierfje]
	Echinasteridae	x										x	<i>Henricia saarguonlentia</i>	[Zeesster]	
	Asteridae	x										x	<i>Asterias rubens</i>	Gewone zeesster	
	Ophiuromidae	x										x	<i>Ophiocomina nigra</i>	[Stangster]	
Ophiuridae	x											x	<i>Ophiotrix fragilis</i>	Brokster	
Amphipridae		x										x	<i>Amphipholis squamata</i>	Levensdoornende slangster	
		x										x	<i>Psalmechinus miliaris</i>	Gewone zee-egel	
Eremidae		x										x	<i>Echinus sp.</i>	Zee-egel	
		x										x	<i>Echinus esculentus</i>	Echte zee-egel (Oursin de Irlande)	
Strongylocentridae	x										x	<i>Strongylocentrotus droebachiensis</i>	[Zee-egel]		
Spatangidae	x											x	<i>Strongylocentrotus droebachiensis</i>	Hart-egel	
Fabulidae	x											x	<i>Echinocardium cordatum</i>	Zeekilt	
												x	<i>Echinozanius pusillus</i>	Zeeboortje	

Fytum	Familie	Northumberland 2000	Alnmouth Bay 2011-04-20	Boulmer 2011-04-20	Low Newton-by-the- sea, Newton Haven	Bamburgh, Isles tone 2011-04-17	Farne-eilanden 2011-04-18	Scramston, Saltpan Rocks	Burrough, Cowdrail 2011-04-21	Coldingham Bay 2011-04-19	Bass Rock 2011-04-16	Northumberland 2011	Northumberland 2000 & 2011	Wetenschappelijke naam Synoniem(en)	Nederlandse naam (Frans of Engelse naam)	
Chordata (Chordatiere)	Ascididae	x											x	<i>Ascidia mentula</i>	[Zakpijp]	
	Styelidae	x											x	<i>Botryllus schlosseri</i>	Gesterde geleikorst Bloemetjesbehang Paarse geleikorst	
	Gadidae			1						2		x	x	<i>Gaidropsarus vulgaris</i> (Cloquet) of <i>Ciliata mustela</i> (Linnaeus)	Meun	
	Syngnathidae									3		x	x	<i>Nerophis lumbriciformis</i>	Wormzeenaald	
	Pleuronectidae Platvissen	x								F		x	x	<i>Limanda limanda</i>	Schar	
	Ammodytidae				E							x	x	<i>Ammodytes sp.</i>	Spiering	
	Bemidae				x	x			E			x	x	<i>Ammodytes tobianus</i>	Zandspiering	
	Pholidae	x					3			2		x	x	<i>Lipophrys pholis</i>	Gewone slijmvis	
	Cottidae Donderpadden	x			2								x	<i>Pholis gunnellus</i> <i>Centrotonus gunnellus</i>	Botervis (Rock Gunnel)	
	Cyclopteridae	x		1	2					1			x	x	<i>Taurulus bubalis</i> <i>Enophrys bubablis</i>	Groene zeedonderpad
	Liparidae Slakdolven										2		x	x	<i>Cyclopterus lumpus</i>	Snotlof
							1						x	x	<i>Liparis sp.</i>	Slakdolf
													x	x	<i>Liparis montagui</i>	Kleine slakdolf
	Procellariidae Pijstormvogels en Stormvogels	x						x				x	x	x	<i>Fulmarus glacialis</i>	Noordse Stormvogel (Fulmar)
	Sulidae Genten	x										x	x	x	<i>Sula bassana</i>	Jan Van Gent (Northern Gannet)
	Phalacrocoracidae Aalscholvers	x						x					x	x	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	Kuifaalscholver (Shag)
								x					x	x	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Aalscholver (Great Cormorant)
	Anatidae Eendachtigen											x	x	x	<i>Cygnus olor</i>	Knobbelzwaan (Mute Swan)
		x						x					x	x	<i>Tadorna tadorna</i>	Bergeend
													x	x	<i>Somateria mollissima</i>	Eidereend (Eider)
Haematopodidae Scholeksters	x											x	x	<i>Melanitta nigra</i>	Zwarte zee-eend	
	x										x	x	x	<i>Haematopus ostralegus</i>	Scholekster (Oystercatcher)	
	x												x	<i>Arenaria interpres</i>	Steenloper	
													x	<i>Calidris maritima</i>	Paarse strandloper	

Bijzondere strandvondsten en waarnemingen tijdens de herfst van 2012 te Koksijde – Deel II

Marie-Thérèse Vanhaelen

Deel II – Op zoek naar de Blaasjeskrab *Hemigrapsus sanguineus* in strandaanspoelsel.

Op 27 oktober 2012 woedde er een zware storm uit het noorden. Twee dagen later zag het strand van Sint-André er veelbelovend uit: begroeide voorwerpen in de vloedlijn, massaal Witte dunschaaltjes *Abra alba*, krabbenschilden, maar vooral schaarpoten; met honderden lagen ze er, verspreid over het ganse strand. Het waren er overwegend van de Gewone zwemkrab *Polybius holsatus*; ook lagen er een paar tiental afgebroken rechterscharen van de Heremietkreeft *Pagurus bernhardus* en van deze soort zag ik ook negen levende, intacte dieren.

Plotseling zag ik een wondermooie schaarpoet die dadelijk opviel door de opgeblazen vorm en een bijzonder kleur- en tekeningpatroon: een achtergrond van uiterst fijne, dicht open staande puntjes die een wazig effect geven en daarop uitgesproken, grotere donkerrode (bloedrode) stippen. Ik had nog nooit zo'n schaarpoet 'in het echt' gezien. Na wat zoeken vond ik er nog één. De densiteit van de spikkels deed me onwillekeurig denken aan een soort pointillisme, zoals in de schilderkunst, maar veel natuurlijker! Een meesterwerk!

Ik vermoedde dadelijk dat het hier *Hemigrapsus sanguineus*, de Blaasjeskrab betrof, want het kenmerkende blaasje was aanwezig. Thuisgekomen werd de voorhand zijnde literatuur geraadpleegd en nu was ik overtuigd. Ik herinnerde me dat ik enkele malen in het verleden een rugschildje *Hemigrapsus* opgeraapt had. De bewaarde vondsten werden bovengehaald. Hier wachtte me een verbazingwekkende constatacie: mijn allereerste schildje dateert van 26 juni 2005; het werd toen niet volledig gedetermineerd – in mijn notities van die dag staat: “Koksijde, vóór de Schipgatduinen een schildje, mogelijk *Hemigrapsus penicillatus*? Geel- en roodachtig, symmetrisch motief: 14 x 12 mm” plus een kleine schets. Ik vond het tussen een massa aangespoelde schilden van de algemene soorten. Nu we het weer bekijken blijkt dat het onmiskenbaar een schildje van de Blaasjeskrab *Hemigrapsus sanguineus* is. Het spoelde dus ruim één jaar eerder aan dan de vermelde eerste vondst van een dier van deze soort op 20 juli 2006 te Duinbergen (d'Udekem d'Acoz, 2006).

De Blaasjeskrab moet, zo te zien in 2005 reeds aanwezig geweest zijn aan de Westkust, vermoedelijk te Nieuwpoort.

Het is verwonderlijk dat in de zes volgende jaren van 2005 tot 2011 strandvondsten uiterst schaars waren: één schildje in 2007, één in 2008 en één in 2009; dit ondanks het feit dat er bij het Westerstaketsel en een strandhoofd in Nieuwpoort in 2006 reeds een tiental levende Blaasjeskrabben ontdekt werden (Nuytens, Versele & Loones, 2006) en dat ze er datzelfde jaar reeds talrijk voorkwamen langs de oevers van de IJzermonding (Dumoulin en Van Outryve, 2009). Zij deden er belangrijke observaties. Pas in 2011 namen de strandvondsten toe: drie dode kleine dieren en drie rugschilden; de schildbreedtes variëerden van 1 cm tot 1,8 cm.

Wat me nog meer verbaast is, dat ik van de Penseelkrab *Hemigrapsus tokanoi*, die toch met zekerheid vanaf 2003 levend aangetroffen werd te Oostende tot op heden nog helemaal geen resten op de stranden van Koksijde, Oostduinkerke en Sint-Idesbald heb aangetroffen.

Komen we nu terug op mijn eerste vondst van de twee prachtige schaarpoten op 27 oktober 2012: in november nam het aanspoelen van de schaarpoten van de Blaasjeskrab nog toe. Ze lagen steeds in de vloedlijn tussen massa's resten van de algemene soorten krabben en gedroogde grasfragmenten. Je kon ze er, met een beetje aandacht mooi uitpikken, dadelijk herkenbaar aan de prachtige kleur en vooral de bolle propodus (palm). Tussen Koksijde Sint-André en Sint-Idesbald Mieke Hill vond ik er dertien, die ik natuurlijk verzamelde.

Wat direct opvalt is, dat al de uiterst verse schaarpoten volledig zijn tot en met het ischium en daar eindigen op een gave rand, dus niet op een grillige breuklijn. Dit wijst op autotomie, het verschijnsel waarbij krabben in geval van gevaar schaarpoten en soms ook looppoten afwerpen; dit is mogelijk omdat op het breukvlak een niet verkalkte streep is, waarop aan de binnenzijde een dubbel vlies zit (Adema, 1991). Gezien de mooie, gave randen bij de dertien exemplaren op de juiste plaats, mogen we besluiten dat deze kenmerken inderdaad wijzen op autotomie.

Bij de schaarpoten variëren de palmbreedtes van 1 cm tot en met 1,5 cm. Dit is behoorlijk breed; zij moeten dus afkomstig zijn van grote, volwassen dieren waarvan het schild ongeveer 4 cm en zelfs iets meer was.

De maximale breedte van het rugschild bij *Hemigrapsus sanguineus* is 4,39 cm voor het mannelijk dier en 3,9 cm voor het vrouwelijke (d'Udekem d'Acoz en Faasse, 2002). Ik vond geen schaarpotjes smaller dan 1 cm. Waarschijnlijk waren de dieren vanaf 2005 tot 2012 nog te klein en werden ze volledig, met hun schaarpoten en al verorberd door hun predatoren, onder andere de Wulp en de Regenwulp (Dumoulin & van Outryve, 2009).

Vanaf 2005 tot 2012 werd er bij de schaarse vondsten van schilden te Koksijde, in 2009 reeds één schild van 3,5 cm breedte opgeraapt.

Het zou nu, anderhalf jaar later interessant zijn om opnieuw een stand van zaken op te maken: wáár leven ze nu? Is de populatie in Nieuwpoort nog aangegroeid en hoe groot zijn daar de levende exemplaren? Hoe is de toestand in Koksijde? Lode Janssens meldt dat hij er in 2009 een vijftal zeer kleine, levende dieren vond bij het strandhoofd vóór het vissersmonument te Koksijde, maar géén op het strandhoofd Ster der Zee, daar zijn geen losliggende stenen; Francis Kerckhof heeft geen waarnemingen van Koksijde, alhoewel hij meent dat de soort er goed gevestigd moet zijn. Zelf heb ik nooit op het strandhoofd Ster der Zee of op het strandhoofd nabij het vissersmonument, levende dieren aangetroffen. René Billiau vond in De Panne slechts een paar resten in 2012.

Tot slot nog een uiting van bewondering voor de schoonheid van elk schepseltje in de natuur: ik heb ook het schild van de Blaasjeskrab eens onder de loep genomen en vergeleek kleuren en motieven met die van de prachtige scharpoten. Hier op het schild zien we nog een zuiverder vorm van pointillisme: er zijn geen alleenstaande grotere, fel geprononceerde punten; de fijne stijesgrootte en – dichtheid verandert zeer geleidelijk; waar de vlekjes in elkaar lopen ontstaan de symmetrische bruinrode tekeningen. Wat een sublieme schoonheid! Zijn er kunstenaars die inspiratie nodig hebben?

Literatuur

- ADEMA, J. 1991. De krabben van Nederland en België. Nationaal Natuurhistorisch museum Leiden. p. 20.
- DUMOULIN, E. & R. VAN OUTRYVE, 2009. Predatie door vogels van penseelkrabbetjes (*Hemigrapsus* spp.) en Japanse oester (*Crassostrea gigas*). De Strandvlo, 29(3): 72-104.
- NUYTTENS, F.; G. VERSEELE & M-A. LOONES, 2006. De aanwezigheid van de penseelkrab *Hemigrapsus takanoi* en de blaasjeskrab *Hemigrapsus sanguineus* in Nieuwpoort-Bad. De Strandvlo 26(3): 113-115.
- D'UDEKEM D'ACUZ, C., 2006. First record of the Asian shore crab *Hemigrapsus sanguineus* (De Haan, 1835) in Belgium. (Crustacea, Brachyura, Grapsoidea). De Strandvlo, 26(3): 74-87.
- D'UDEKEM D'ACUZ, C. & M. FAASSE, 2002. De huidige status van *Hemigrapsus sanguineus* (De Haan, 1835) en *Hemigrapsus penicilatus* (De Haan, 1835) in de Noordelijke Atlantische Oceaan, in het bijzonder in Nederland, met opmerkingen over hun Biologie (Crustacea, Decapoda, Brachyura). Het Zeepaard, 62(4): 101-115.

Naschrift

Februari 2013. We zijn nu bijna anderhalf jaar later. Vele SWG-ers hebben niet stilgezeten: zij zagen zowat overal op de Belgische kust dat de Blaasjeskrab echt 'ingeburgerd' is en terrein wint ten koste van de penseelkrab *Hemigrapsus takanoi*. Mogen velen aangezet worden door dit artikel om terug op zoek te gaan en het relaas van hun waarnemingen neer te pennen voor publicatie in De Strandvlo.

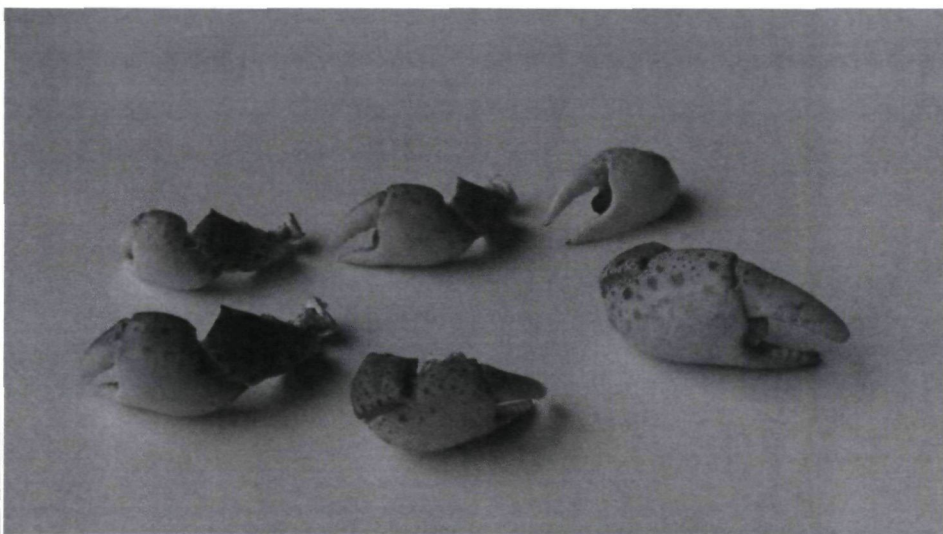

Foto 1: Schaarpoten van de Blaasjeskrab *Hemigrapsus sanguineus* (Foto: Marc Panneels)

**Ter Yde I
8670 Koksijde**

Lamsoor *Limonium vulgare* aan de Belgische kust, waardplant van meerdere organismen

Hans De Blauwe

Lamsoor is een zoutminnende plant die groeit op de schorren in de Zwinvlakte, in de Baai van Heist en in de IJzermonding te Nieuwpoort. Met deze enige drie vindplaatsen wordt deze plant in België als zeldzaam beschouwd. Het spreekt vanzelf dat de organismen die deze plant als enige waardplant gebruiken eveneens een heel beperkt voorkomen hebben. Maar als ze aanwezig zijn, kunnen ze dan ook massaal voorkomen.

Op 4 augustus 2013 nam ik deel aan een excursie van de sprinkhanenwerkgroep in het Zwin. In de Zwinvlakte stond behoorlijk wat Lamsoor in bloei. Bij nader onderzoek van de planten bleken een aantal gasten van deze waardplant aanwezig. Op 28 augustus 2013 bezocht ik met Chantal Martens de Baai van Heist om insecten te inventariseren. Ook daar groeit Lamsoor.

In de Zwinvlakte vond ik op meerdere planten volwassen Keizersgalmotten *Goniodoma limoniella* (nachtvlinder - microlepidoptera). De larven voeden zich met de zaden, ze maken er draagbare kokers mee die worden achtergelaten naargelang de larve groeit. Daarna boren ze in de steel en overwinteren er om dan te verpoppen.

Op beide locaties vonden we een paar planten waarvan de bloeistengels volledig overdekt waren met de bladluis *Staticobium limonii*. Deze luis brengt de geïnfecteerde planten zichtbaar veel schade toe want op geen enkele van de bloeistengels waren bloemen aanwezig. Gelukkig was het aantal geïnfecteerde planten heel gering. Ik nam enkele foto's van stengels met bladluizen. Nadien herkende ik op een foto genomen in de Baai van Heist nog een andere nachtvlinder die aan deze waardplant gebonden is: een rups van de Lamsoorvedermot *Agdistis bennetii*. De groene rups met puntvormige uitstulping op het laatste segment leeft op de bladeren van Lamsoor.

Op de bladeren vond ik ook de Lamsoorroest *Uromyces limonii*.

Roesten zijn schimmels die parasiteren op planten. Ze dringen binnen via een huidmondje en vormen daar een vruchtlichaam. Ze kunnen 1 tot 5 typen van sporen vormen (spermatia, aeciosporen, urediniosporen, teliosporen en basidiosporen). Sommige soorten kunnen alle sporentypen vormen op één plantensoort (vb. Lamsoorroest), andere doen aan waardwisseling waarbij het ene type op plant A en het andere op plant B gevormd wordt (vb. look-

populierenroest). Aeciosporen worden gevormd in een vruchtlichaam dat aecium (mv.aecia) heet, teliosporen worden gevormd in een telium. De verschillende vruchtlichamen hebben een typische vorm. Aecia komen op lamsoor voor in juni-juli, aan weerszijden van het blad, vaak op rode tot bruine plekken in ronde groepen of op de nerven in langwerpige groepen. De aeciosporen zijn gelig van kleur. Telia bij deze soort komen verspreid voor of in cirkelvormige groepjes, in juli-oktober, ze zijn rond tot langwerpig, kussenvormig en zwart.

Het zou de tweede en derde waarneming zijn voor België. Eerder materiaal (jaren 40?) uit Nieuwpoort zou in Gent gedeponerd zijn, aldus Hugo Ruysseveldt die het huidige materiaal microscopisch bevestigde. In het Zwin ging het om aecia in ronde groepen op het blad of langwerpig over de nerf, in de Baai van Heist betrof het aecia en telia.

Het is bijzonder leuk om op voorhand van een plant te weten welke organismen hem als waardplant verkiezen. Deze voorkennis vergroot de kans om effectief meer te ontdekken in de natuur. Bij deze plant leverde het waarnemingen op van een aantal zeer uiteenlopende organismen die zeer zelden gemeld worden. Veel heeft te maken met de beperkte groeiplaatsen van Lamsoor en met het feit dat weinig mensen zich bezig houden met nachtvlinders en nog minder met roesten of bladluizen.

Summary

The saltmarsh inhabiting common sea-lavender *Limonium vulgare* is a host plant to many organisms. The author mentions the micromoths *Goniodoma limoniella* and *Agdistis bennetii*, the aphid *Staticobium limonii* and the rust *Uromyces limonii* from Belgian localities.

Bronnen

TERMORSHUIZEN, A.J., SWERTZ, C.A. 2011. Roesten van Nederland. Uitgever A.J. Termorshuizen, Doorwerth. 424 pp.

<http://www.microlepidoptera.nl/soorten/species.php?speciescode=420010&p=1>

<http://www.microlepidoptera.nl/soorten/species.php?speciescode=260020&p=1>

<http://www.ecomare.nl/index.php?id=3690&print=1>

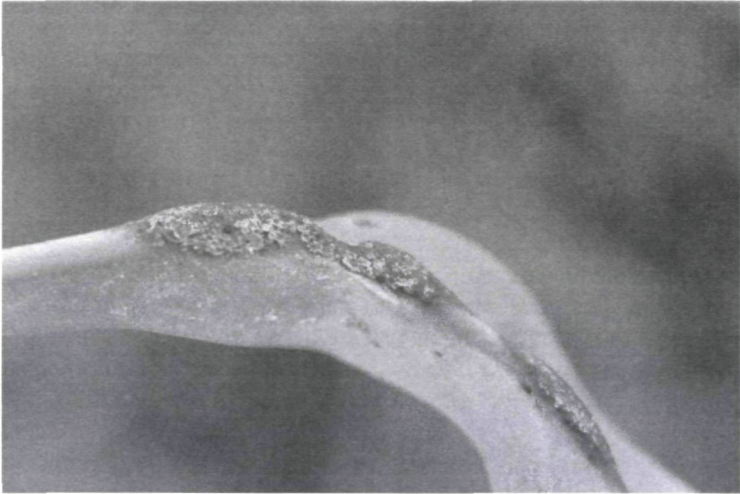

Foto 1: lamsoorroest acia - Het Zwin (Foto : Hans De Blauwe)

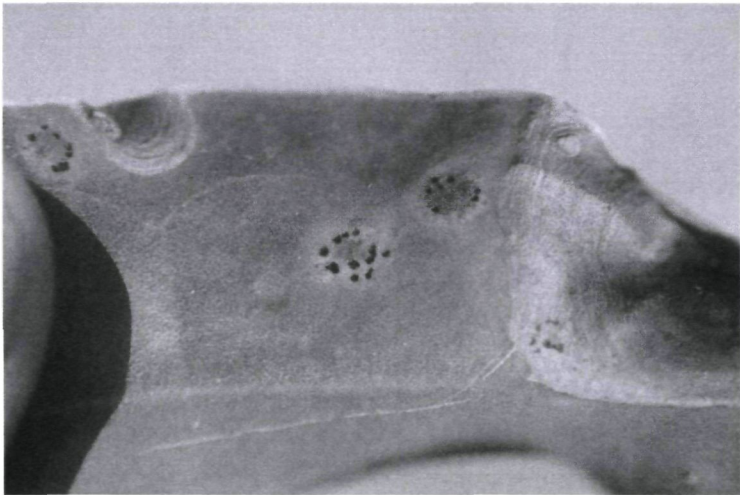

Foto 2: lamsoorroest telia - Baai van Heist (Foto : Hans De Blauwe)

**Watergang 6
8380 Dudzele**

Bynnex

LYNX HD

8x30
10x30

UITZONDERLIJKE
LEDENKORTING!

SIGHTS OF NATURE

**Natuurpunt Optiekshop
Sights Of Nature**

Pieter De Conincklaan 108
8200 Brugge
T 050 31 50 01
F 050 31 68 47
www.sightsofnature.be

In Brugge vindt u de enige speciaalzaak van de Benelux voor verrekijkers, telescopen en microscopen. Sights Of Nature is reeds 30 jaar een begrip in binnen- en buitenland. U ontdekt er het volledige gamma van topmerken zoals Swarovski Optik, Kite Optics, ... In de winkel staat men garant voor deskundig advies en de beste service. In het eigen atelier kan u terecht voor alle herstellingen van hedendaagse maar ook uw oude optische instrumenten.

Sights Of Nature is officieel partner van Natuurpunt en ook gekend als de Natuurpunt-Optiekshop. Leden genieten er niet enkel korting... via elke aankoop schenken zij ook een grote bijdrage aan de werking van Natuurpunt!

